

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTO

31.8.2014

**Asia: LAUSUNTO ARVIOMUISTIOSTA SÄTEILYLAINSÄÄDÄNNÖN
UUDISTAMISTARPEESTA**

Viite: Lausuntopyyntö 13.6.2014; STM/2321/2014

Eläinlääkäriliitto on tutustunut arviomuistioon säteilylainsäädännön uudistamistarpeesta ja uuteen säteilyturvallisuusdirektiiviin. Arviomuistio on perusteellinen ja hyvin kattava esitys säteilylainsäädännön uudistamistarpeesta. Liitto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

ALTISTUMINEN

Liitto pitää tärkeänä, että eläinlääkärien ottamat röntgenkuvat huomioidaan kokonaissäteilyn määrää arvioitaessa sekä arvioitaessa säteilyn kokonaisvaikutuksia. Eläinlääkärien ottamien röntgenkuvien määrä ei ole tiedossa, niistä on vain arvio Säteilyturvakeskuksella. Lisäksi uudet kuvantamistekniikat ja laitteet lisäävät eläinlääkärien saaman säteilyn määrää.

Hoitotoimenpiteisiin liittyvien röntgenkuvien lisäksi eläinlääkärit kuvaavat paljon myös Suomen Kennelliitto ry:n edellyttämiä perinnöllisten vikojen ja sairauksien (PEVISA) vastustamisohjelman mukaisia kohteita. Näistä kohteista yleisemmin kuvataan koirien lonkkia, kyynärpäitä ja selkiä. Osa röntgenkuvista voidaan ottaa eläintä kiinni pitämättä, kun koira on rauhoitettuna paikallaan. Poikkeuksena ovat koirien lonkkakuvat, jotka vaativat ihmisen, joko eläinlääkäriin tai omistajan, pitämään eläimestä kiinni. Kuvat on otettava tietystä kulmasta, jotta lonkkamaljan rakenne saadaan selville. Näiden kuvantamisien hyödyt tulisi arvioida, jotta uuden direktiivin tavoite saavutettaisiin. Eläinlääkärit ja erityisesti monta koira omistavat altistuvat edellä mainituissa toimenpiteissä säteilylle.

VALVONTA

Eläinlääkäriliitto kannattaa sitä, että lääketieteellisen säteilyaltistuksen ja erityisesti seulontojen on oltava perusteltuja. Toimivaltaisen viranomaisen tulee arvioida PEVISA seurantojen vaikuttavuus ja oikeutus. Kyse on eläinlääkärien työsuojelusta jolloin toimivaltainen viranomainen voi olla sama kuin lääkärien ja hammaslääkärien toiminnassa.

Eläinlääketieteessä käytettävät säteilylähteet ovat Säteilyturvakeskuksen tiedossa ja kullakin laitteella on oma säteilyturvasta vastaava johtajansa. Säteilyaltistusta mitataan laitoksissa (eläinlääkäriasemilla) dosimetreilla. Kuvantamisen kokonaismäärää tai eläinten hyvinvoinnin kannalta olennaisten kuvien määrää ei kuitenkaan järjestelmällisesti kerätä.

KOULUTUS

Liitto pitää tärkeänä, että eläinlääkärien koulutuksessa huolehditaan myös säteilyturvallisuudesta ja mahdollisuuksien mukaan toimintaan pätevöittämisestä. Eläinlääkärien koulutukseen tuleekin sisällyttää riittävä säteilysuojakoulutus.

Muilta osin Suomen Eläinlääkäriliitto ry:llä ei ole arviomuistioon huomauttamista.

Kirsi Sario
puheenjohtaja

Marjatta Vehkaoja
toiminnanjohtaja